

2001. év

OMT tájékoztató
az Országos Munkaügyi Tanács 2000. október 11-i üléséről

Az Országos Munkaügyi Tanács napirendre tűzte a 2001. és a 2002. január elsejétől érvényes minimálbér összegére készült kormányzati előterjesztést. Az ülésen a napirend jelentőségére figyelemmel a Kormány részéről az előterjesztő a miniszterelnök volt.

A kormányzati oldal indoklása szerint a magyar gazdaság teljesítménye lehetővé teszi a minimálbér 2001. január elsejével havi 40 000 forintra, 2002. január elsejével 50 000 forintra történő emelését. A javaslattal a minimálbér összege Magyarországon az országos átlagkereset 40%-ára növekedne.

A kormányzati javaslat alapján a szociális partnerek támogatták az egységes minimálbér bevezetését.

Javasolták, hogy a minimálbér összege és a keresetnövekedés mértékére tett javaslatok együttesen kerüljenek megtárgyalásra.

Fontosnak tartották, hogy a keresetnövekedés mértéke arányos legyen a teljesítménnyel.

Felhívták a kormányzati oldal figyelmét, hogy a minimálbér javasolt emelése bérapálytalanságokat eredményezhet, valamint arra, hogy a reálbér-növekedés minél alacsonyabb infláció mellett valósuljon meg.

A munkavállalói oldal 2001-re a minimálbér 40 000 forintra, 2002-re 55 000 forintra történő emelését tartja indokoltnak. Az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége 2001. évi minimálbér összegét - a létminimum számítás alapján - 46 500 forintban jelölte meg.

Az oldal egységes országos bértarifa-táblázat kidolgozására tett javaslatot.

Alapelvként fogalmazta meg, hogy a minimálbér növekedésének meg kell haladni az átlagbér-növekedést.

Elengedhetetlennek tartotta, hogy mielőbb kezdődjenek tárgyalások a 2000. évi bérek korrekciójáról.

A munkaadói oldal megegyezési szándékát hangsúlyozva kifejtette, a minimálbér javasolt 40 000 forintra történő emelése a munkáltatói terhek kompenzálásával lehetséges. A szükséges ellentételezést az adó- és járulékrendszeren belül, normatív módon javasolták megvalósítani.

Az oldal kiemelte a minimálbér jelentős mértékű emelésének a kis- és középvállalkozásokra gyakorolt negatív hatását.

Vitatta, hogy az adótörvények és a társadalombiztosítási járulékok tervezett változásai megteremtik a minimálbér emelésének a feltételeit a gazdálkodók részére. Hangsúlyozta, hogy csak a 2001. évi minimálbér összegéről történő megállapodást követően látnak lehetőséget a 2002. évi minimálbérrel kapcsolatos tárgyalásokra.

Az állami tulajdoni részesedéssel működő gazdasági társaságokra vonatkozóan kezdeményezte, hogy a Kormány liberalizálja a bérszabályozást, és ahol a gazdasági eredmény lehetővé teszi, visszamenőleges bérkompenzációra kerülhessen sor. A javaslatot a munkavállalói oldal is támogatta.

A napirend vitája alapján az előterjesztő kormányzati oldal szerint a minimálbér javasolt emelése további kompenzációk nélkül megvalósítható.

A Munka Törvénykönyvének módosításával összefüggésben tájékoztatást adott arról, hogy parlamenti önálló indítvány készült, amely javasolja, hogy amennyiben a minimálberről november 25-ig nem születik háromoldalú megállapodás, annak összegét a Kormány rendeletben szabályozza.

A munkaadók felvetésére válaszolva a Kormány a többségi állami tulajdonú vállalatok esetében a jövőben megfontolandónak tartja a bértömeg-gazdálkodásra való áttérést.

A szociális partnerek tiltakoztak a Munka Törvénykönyvének tervezett módosítása ellen, mely szerint a Kormány magához vonja a minimálbér összegének megállapítási jogát abban az

esetben, ha a szociális partnerekkel nem sikerül megállapodni.
A Kormány és a szociális partnerek megállapodtak abban, hogy a tárgyalásokat az Országos Munkaügyi Tanács Bér és Kollektív Megállapodások Bizottságában tovább folytatják. A szociális partnerek írásos javaslatot készítenek a Bizottságban általuk megtárgyalásra javasolt témákról, és azt a kormányzati oldal részére átadják. Megfelelő bizottsági előkészítés után a napirend tárgyalása az Országos Munkaügyi Tanács plenáris ülésén folytatódik.

Országos Munkaügyi Tanács Titkársága

OMT tájékoztató
az Országos Munkaügyi Tanács 2000. november 24-i üléséről

1. Az október 11-i megállapodásának megfelelően az Országos Munkaügyi Tanács napirendre tűzte a minimális munkabér 2001. és 2002. évi növelésére vonatkozó kormányzati előterjesztés, valamint a munkadói és a munkavállalói oldal kapcsolódó írásos javaslatainak megvitatását.

A szociális partnerek ismételten tiltakoztak az ellen, hogy a Munka Törvénykönyve Kormány által kezdeményezett módosításával elvonták az Országos Munkaügyi Tanács minimálbér-megállapodási jogát.

a) A minimálbér 2001-ben 40 000 Ft-ra történő emelésével a korábbi törekvései alapján a munkavállalói oldal egyetértett. Ugyanakkor a kedvezőtlen foglalkoztatási hatásoktól tartva indokoltnak tartotta és ezért támogatta a munkaadói oldal igényét a minimálbér-emelés költségnövelő hatásának ellensúlyozására. Felhívták a figyelmet a közszférában várható feszültségekre.

A munkaadói oldal a javasolt minimálbér-emelés bevezetéséhez több elemből álló kompenzációs csomag kidolgozására tett javaslatot, amely többek között tartalmazta az egészségügyi hozzájárulás összegének a minimálbér tervezett növekedési ütemével azonos, valamint a részmunkaidős foglalkoztatással arányos mértékű csökkentését, és konkrét javaslatot tett a Munkaerőpiaci Alapból történő ellentételezésre.

Javasolta, hogy a Munkaerőpiaci Alapba saját jövedelmük után befizetést nem teljesítő kisvállalkozókra terjedjen ki a személyi jövedelemadóból levonható adójóváírás és a társadalombiztosítási kötelezettségüket a minimálbér helyett a tényleges jövedelmük után teljesítsék.

A munkavállalói és a munkaadói oldal szükségesnek tartotta, hogy a versenyszféra 2001. évi átlagkereset-növekedési mértékére a Kormány tegyen javaslatot és vegyen részt a tárgyalásokban. Tekintettel a tervezettnél nagyobb inflációra, szorgalmazták, hogy az állami tulajdonú vállalatok körében a 2000. évben érvényesített 8-9 százalékos átlagkereset-növekedési korlátot a Kormány oldja fel.

b) A plenáris ülésen a kormányzati oldal a szociális partnerek javaslataival kapcsolatban az alábbiakban ismertette álláspontját:

- A minimálbér-emelés költségnövelő hatásának további kompenzációjára jelenleg nem lát lehetőséget.
- A 2001. évi keresetnövekedés mértékéről a szociális partnerek kezdjenek kétoldalú tárgyalásokat. A kormányzati oldal a tárgyalások eredményének ismeretében fogja mérlegelni csatlakozását a közös ajánláshoz.
- A szociális partnerek javaslatait figyelembe véve a Kormány intézkedik arról, hogy az állami vállalatoknál a 2000. évi átlagkereset-növekedési korlát 8-9 százalékról 11,5-12 százalékra emelkedjen.

c) A kormányzati válaszok ismeretében a munkavállalói oldal - bérpolitikai alapelveinek megfelelően - támogatta a 40 000 Ft-os minimálbér január 1-jétől történő egységes bevezetését. A minimálbér bevezetésének várható hatásaira figyelemmel az alábbi javaslatokat tette:

- az október 11-i ülésen ismertetett országos bértarifarendszer bevezetéséről kezdődjenek háromoldalú tárgyalások.

Az előkészítő tárgyalások megkezdésétől a munkaadói és a kormányzati oldal elvileg nem

zárkózott el, de ennek időszerűségét vitatta.

- Az OMT fogadjon el ajánlást a 2000. évi keresetnövekedés 11,5-12 százalékos mértékének a kiterjesztéséről a versenyszféra egészére, illetve a közszférára vonatkozóan.
A javaslatot a munkaadói és a kormányzati oldal nem támogatta.
- A munkavállalói oldal szorgalmazta közös monitoring rendszer felállítását, figyelemmel kísérendő a minimálbér foglalkoztatási hatásait.
A kormányzati oldal a külön monitoring rendszer felállítását nem tartotta szükségesnek.
Nem zárkózott el attól, hogy a továbbiakban a munkaügyi kapcsolatokra gyakorolt hatásokat közösen elemezzék.

d) A munkaadói oldal a kormányzati oldal által javasolt és a munkavállalói oldal által támogatott minimálbér-emelést nem tudta elfogadni, mert az ehhez szükséges kormányzati segítséget a vállalkozói szféra nem kapta meg. Álláspontjuk szerint a vállalkozások jelentős részét sújtó, ellentételezés nélküli tehernövekedés súlyos foglalkoztatási kihatásokkal, inflációt gerjesztő és a gazdasági stabilitást veszélyeztető hatásokkal fog együtt járni.

A kormányzati oldal a munkaadói oldal érvelését nem fogadta el. Véleménye szerint a magyar gazdaság állapota, a vállalkozások jelenlegi és várható költségvetési támogatásai lehetővé teszik a 40 000 Ft-os országos minimálbér bevezetését.

A vita során az álláspontok nem közeledtek egymáshoz. A Kormány által javasolt mértékkel a munkavállalói oldal - javaslatainak fenntartása mellett - egyetértett, a munkaadói oldal azonban a javaslatot elutasította.

2. Az Országos Munkaügyi Tanács ülésén elfogadta az ez évre vonatkozó további munkaprogramját.

December hónapban, illetve január hónapban az OMT az alábbi napirendek tárgyalását tervezi:

Javaslat ágazati paritásos bizottságok létrehozására (PHARE projekt tervezet)

Előterjesztő: kormányzati oldal

Előkészítés: Bér és Kollektív Megállapodások Bizottsága

Előterjesztés a középtávú foglalkoztatási stratégiáról

Előterjesztő: kormányzati oldal

Előkészítés: Munkaerőpiaci Bizottság

Beszámoló a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testületének munkájáról

Előterjesztő: MAT

Előterjesztés a foglalkoztatási törvény módosítására

Előterjesztő: kormányzati oldal

Előkészítés: Munkaerőpiaci Bizottság

Tájékoztató a munkanélküli ellátási rendszerben bekövetkezett 2000. évi változások hatásvizsgálatainak tapasztalatairól

Előterjesztő: kormányzati oldal

Országos Munkaügyi Tanács Titkársága

OMT tájékoztató
az Országos Munkaügyi Tanács 2001. január 24-i üléséről

Az ülésen a Kormány bejelentette, hogy csatlakozik az OMT Munkaadói és Munkavállalói Oldal 2001. január 15-i megállapodásához, amely szerint a 2001. évre a versenyszférában az ajánlott átlagkereset-növekedés 9,75-12,5 százalékos mértékű legyen.

A szociális partnerek üdvözölték a Kormány döntését, és kifejezték reményüket, hogy az - túlmutatva a megállapodáson - alapot ad az érdemi és eredményes párbeszédhez.

Országos Munkaügyi Tanács Titkársága